

Warszawa, dnia 31 maja 2004 r.

KANCELARIA SENATU
BIURO LEGISLACYJNE

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o ochronie granicy państwowej oraz niektórych
innych ustaw**

Uchwalona przez Sejm na 76 posiedzeniu, w dniu 28 maja 2004 r., nowelizacja ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej, ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej, ustawy z dnia 23 września 1999 r. zasadach pobytu wojsk obcych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadach ich przemieszczania się przez to terytorium, ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze i ustawy z dnia 29 października 2003 r. o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, zmierza do wprowadzenia regulacji prawnych umożliwiających:

- 1) przeciwdziałanie zagrożeniu atakami terrorystycznymi z powietrza,
- 2) działanie w polskiej przestrzeni powietrznej sojusznicznych statków powietrznych wykonujących zadania w ramach misji wojskowego nadzoru przestrzeni powietrznej NATO.

W ustawie przewidziano w szczególności możliwość zniszczenia uprowadzonego statku powietrznego, jeśli z posiadanych informacji wynika, że będzie on użyty jako środek ataku terrorystycznego, wskazano organ właściwy do podjęcia decyzji o zastosowaniu środków przymusu wobec obcego statku powietrznego oraz organ właściwy do wydania zezwolenia na wykonanie lotu w polskiej przestrzeni powietrznej przez obcy wojskowy statek powietrzny.

Uwagi szczegółowe

- 1) Art. 1 pkt 3 nowelizacji, w art. 18b w ust. 1 ustawy o ochronie granicy państwowej stanowi o czynnościach, które mogą być podjęte wobec obcego cywilnego statku powietrznego, który przekroczył granicę państwową niegodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze. Wydaje się, że przepis ten należy uzupełnić o wskazanie na umowy międzynarodowe, którymi Rzeczypospolita Polska jest związana. Zgodnie

bowiem z art. 18 ustawy o ochronie granicy państwowej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, warunki przekraczania granicy państwowej oraz wykonywania lotów w polskiej przestrzeni powietrznej określają przepisy ustawy – Prawo lotnicze oraz umowy międzynarodowe, którymi Rzeczypospolita Polska jest związana;

propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 3, w art. 18b w ust. 1 w zdaniu wstępnym po wyrazach "Prawo lotnicze" dodaje się wyrazy "lub umowami międzynarodowymi, którymi Rzeczypospolita Polska jest związana".

2) Zgodnie z art. 18 b ust. 5 ustawy o ochronie granicy państwowej (art. 1 pkt 3 noweli), obcy statek powietrzny zmuszony do lądowania na lotnisku innym niż lotnisko międzynarodowe lub na lądowisku, jego załogę i ładunek oraz pasażerów i ich bagaże, podmiot zarządzający lotniskiem lub użytkownik lądowiska przekazuje właściwym organom, powiadamiając o tym zdarzeniu organ Straży Granicznej. Należy rozważyć, czy przepis ten nie wymaga doprecyzowania poprzez wskazanie, które organy są w jego rozumieniu właściwe do przejęcia statku powietrznego.

3) W myśl art. 121 ust. 6 ustawy – Prawo lotnicze (art. 4 pkt 1 noweli), Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, sposób współdziałania organów zarządzania ruchem lotniczym z Siłami Powietrznymi Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Wydaje się, że określenie "organy zarządzania ruchem lotniczym" należy zastąpić określeniem "państwowy organ zarządzania ruchem lotniczym", zgodnie z terminologią stosowaną w Prawie lotniczym;

propozycja poprawki:

- w art. 4 w pkt 1, w ust. 6 wyrazy "organów zarządzania ruchem lotniczym" zastępuje się wyrazami "państwowego organu zarządzania ruchem lotniczym".

4) Zgodnie z art. 122a ustawy – Prawo lotnicze (art. 4 pkt 3 noweli), jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa i organ dowodzenia obroną powietrzną, uwzględniając w szczególności informacje przekazane przez państwowy organ zarządzania ruchem lotniczym, stwierdzi, że **cywilny statek powietrzny jest użyty jako środek ataku terrorystycznego z powietrza**, statek ten może być zniszczony na zasadach określonych w przepisach ustawy o ochronie granicy państwowej. Przepis ten należy doprecyzować, ponieważ art. 18b ustawy o ochronie granicy państwowej, w ust. 2 w pkt 3 w lit c zezwala na zniszczenie statku powietrznego, jeżeli jest on **użyty do działań sprzecznych z prawem, a w szczególności jako środek ataku terrorystycznego z powietrza**;

propozycja poprawki:

- w art. 4 w pkt 3, w art. 122a wyrazy "użyty jako środek ataku terrorystycznego z powietrza" zastępuje się wyrazami "użyty do działań sprzecznych z prawem, a w szczególności jako środek ataku terrorystycznego z powietrza".

5) W art. 4 w pkt 1 noweli nowe brzmienie otrzymał przepis upoważniający z art. 121 ust. 6 ustawy – Prawo lotnicze. Zgodnie z Zasadami techniki prawodawczej, jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Aby uniknąć sytuacji, w której od dnia wejścia w życie analizowanej ustawy do dnia wydania rozporządzenia na podstawie zmienionej delegacji nie będą obowiązywały żadne przepisy regulujące sposób współdziałania organów zarządzania ruchem lotniczym z Siłami Powietrznymi Sił Zbrojnych RP, konieczne jest zamieszczenie w ustawie przepisu przejściowego czasowo utrzymującego w mocy dotychczasowy akt wykonawczy do czasu zastąpienia go nowym;

propozycja poprawki:

- dodaje się art. 5a w brzmieniu:

"Art. 5a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 121 ust. 6 ustawy wymienionej w art. 4, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 121 ust. 6 ustawy wymienionej w art. 4 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy."

M. Telec